

Region Värmland
Box 1022
651 15 KARLSTAD

Synpunkter från Värmlands konstnärsförbund på remissutgåva av Region Värmlands kulturplan 2013 – 2015.

Värmlands konstnärsförbund, önskar yttra sig över remissutgåvan av Region Värmland Kulturplan 2013 – 2015 och i första hand de avsnitt som behandlar bildkonsten och de professionella kulturskaparnas villkor.

Om Värmlands konstnärsförbund, VKF

VKF är en yrkesorganisation med syfte att tillvarata värmländska bildkonstnärers och konsthantverkares intressen.

VKF bildades 1919 och företräder i nuläget drygt 200 yrkesverksamma konstnärer. Medlemskap i VKF förutsätter en konstnärlig högskoleutbildning eller en dokumenterad yrkesverksamhet baserad på de tre senaste åren.

En kulturpolitik för framtiden – Samverkan

Det finns bra ambitioner och mycket som är positivt i Kulturplanen. Vi har dock i första hand valt att påpeka det som vi tycker kan förbättras.

I tolv punkter presenterar Kulturplanen vad framtidens kulturpolitik ska innehålla och hur det genom samverkan ska uppnås.

”Samverkan med andra kulturområden ses som ett normalt arbetssätt inom de regionala kulturinstitutionerna. Det finns dock anledning att på olika sätt stimulera till ökad samverkan över konstområdena. Samverkansmodellen innebär bland annat en vilja att se det kulturpolitiska arbetet utifrån ett helhetsperspektiv och skapa samarbete över traditionella gränser: mellan kulturpolitik och utvecklingspolitik, mellan offentlig och privat sektor, mellan amatörer och professionella, mellan utövare och åskådare”.

Vi tycker att detta är en bra ambition, men vill påpeka att det är av yttersta vikt att man skiljer mellan professionella kulturskapare och amatörer. Båda grupperna är viktiga – och även beroende av varandra – för att en positiv utveckling av kulturlivet ska kunna ske, men de har helt skilda förutsättningar. De professionella är utbildade inom sitt område, har professionell erfarenhet och lever av sitt arbete, medan amatörerna har annan utbildning och sysselsättning och ägnar sig åt kulturverksamhet på sin fritid.

Gemensamma perspektiv

Internationalisering

Här vill vi gärna påpeka att Värmlands konstnärsförbund sedan 2006 varje år deltagit i internationella symposier tillsammans med konstnärer från Finland, Ungern, Rumänien, Norge. Symposierna har alternerat mellan de olika länderna och 2010 var Sverige värdland genom Värmland. Vi har genom dessa symposier skaffat oss ett stort nätverk inom konstområdet i Europa som vi har stor användning för. Region Värmland har varit en av bidragsgivarna till det värmländska deltagandet.

I år fick vi beskedet: *"Inget projektstöd efter år 2012. Det är viktigt att formerna för internationella kulturutbyten efterhand utvecklas och förnyas. Region Värmland avser därför att inte ge ytterligare stöd till det aktuella utbytet efter 2012."*

Vi instämmer i att internationella kulturutbyten efterhand bör utvecklas och förnyas och ställer gärna våra erfarenheter till förfogande genom att medverka i en samrådsgrupp med uppgift att analysera möjligheterna till utveckling av internationell kultursamverkan.

Kulturskaparnas villkor

Kulturplanen omfattar 1290 cm text. Av dessa 1290 cm utgör 33 cm Kulturskaparnas villkor.

"Konstnärer och kulturproducenter utgör förutsättningar för ett dynamiskt kulturliv och ett växande kulturföretagande". – "Att skapa bättre villkor för konstnärligt skapande är en prioriterad uppgift för kulturpolitiken, där statliga, regionala och lokala mål möts. Arbetet måste utgå ifrån de särskilda kunskaper och behov som efterfrågas av kulturskaparna".

Vi uppfattar här, att Kulturplanens författare menar, att kulturskaparna utgör själva grunden för regionens kulturliv och att förutsättningen för kulturen är att kulturskaparna bor och arbetar i alla delar av regionen.

Med utgångspunkt från detta vill vi framlägga följande:

Vi saknar en ordentligt genomförd kartläggning av regionens professionella kulturskapare.

Vi saknar en definition av begreppet professionell kulturskapare.

Vi saknar en klart formulerad konstnärspolitik. En politik kopplad till långsiktiga strategier med stegvisa och mätbara mellansteg. En sådan politik kan vara att verka för att införa enprocentsregeln i regionens samtliga kommuner och i landstinget.

Längre fram i Kulturplanen under rubriken Livsmiljö och samhällsplanering beskrivs under Utvecklingsinsatser, att Region Värmland i samverkan med kommuner och regionala kulturinstitutioner ska ta initiativ till ett utvecklingsarbete för att öka medvetenheten om kulturens betydelse i offentliga miljön. I arbetet ingår att sprida kunskap om enprocentsregeln vid nybyggnation.

Det ser vi som ett positivt initiativ och föreslår att professionella konstnärers yrkesorganisationer involveras i denna samrådsgrupp.

Bildkonst och konsthantverk

Det gläder VKF att Region Värmland avser att ta ett övergripande ansvar för framtagandet av en strategi för stödet till samtidskonsten och att detta arbete ska samordnas med den behovsanalys om ytterligare konsulenter som ska genomföras under 2013.

Under rubriken **Konst- och kulturfrämjande verksamhet** upprepas Region Värmlands ambition att göra en behovsanalys utifrån de önskemål om ytterligare konsulenter som framförts.

Med tanke på att det i nuläget råder en stor ojämlikhet mellan olika professionella kulturskapare i Värmland, ser VKF med tillförsikt fram mot arbetet med behovsanalysen.

En regional konstkonsulent med samma status som nuvarande konsulenter på Region Värmland skulle innebära en resurs för konstnärerna och hela konstlivet. Vi är övertygade om att dansen, filmen och slöjden inte hade nått de framgångar, som de har i dag utan Dans i Värmland, Film i Värmland och Slöjd i Värmland. En konstkonsulent, som fungerar som ett nav i ett resurscentrum och arbetar med både professionella konstnärer, amatörer och barn/ungdom skulle vara en stor tillgång för hela Värmlands kulturliv.

MU-avtalet

VKF noterar att Kristinehamns konstmuseum och Värmlands museum båda har som målsättning att kunna betala konstnärerna en utställningsersättning baserad på MU-avtalet. Detta bedöms dock kräva en höjning av museernas anslag.

VKF ser det som viktigt att Region Värmland verkar för ett genomförande av MU-avtalet på samtliga regionens museer och konsthallar.

Region Värmland ska fortsatt stödja utvecklingen av Konstnärernas kollektivverkstad och Konstfrämjandet i Värmland, vilket vi ser mycket positivt på.

Skapande skola

VKF ser positivt på att Region Värmland och kommunerna prioriterar barns och ungas rätt till kultur och satsar betydande medel på kulturverksamhet för barn/ungdom. Enligt Kulturplanen ska Region Värmland fortsatt verka för att Skapande skola-medlen inkluderas i statsbidraget till regional kulturverksamhet. VKF anser att det är mycket viktigt att samtliga kommuner som får Skapande skola-medel samarbetar med professionella kulturskapare.

VKF ser det som en viktig uppgift när det gäller Skapande skola att se till att professionella kulturskapare får jobb och rimliga ersättningar inom ramen för Skapande skola.

Region Värmlands roll

"Region Värmlands roll som utvecklingsorganisation innebär ett processinriktat arbete för att tillsammans med medlemmarna – landstinget och kommunerna – och kulturlivets intressenter utveckla Värmland som kultureregion".

Enligt förordningen för samverkansmodellen ska regionala kulturplaner tas fram efter samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. VKF har på samma sätt som KLYS uppfattat förordningen som en uppmaning till regionerna och professionella kulturskapare att ta tillvara de professionella kulturskaparnas regionala erfarenheter och att i dialog ta fram strategier och tydliga målsättningar för att förbättra de professionella kulturskaparnas villkor och därmed bidra till utveckling i regionen.

Den exakta formen för dessa samråd med professionella kulturskapare väljer regionen själv. VKF liksom KLYS verkar för att dialoger sker i formaliserad form, dvs att det finns en kontinuitet och långsiktiga strategier för att involvera professionella kulturskapare i process runt Kulturplanens skrivande, genomförande och uppföljning.

Vi verkar för att sådana samråd arvoderas och att denna arvodering budgeteras för i kulturplanen.

Som avslutning:

Värmlands konstnärsförbund verkar för att lyfta fram kulturens egenvärde bland annat genom att hävda och försvara principen om armlängds avstånd vid offentligt stöd till kulturen.

Med vänliga hälsningar

Margita Dahlström
ordförande, Värmlands konstnärsförbund
KLYS-representant i Arbetsgruppen Konst- och kulturfrämjande verksamhet inför
Värmlands kulturplan 2013 - 2015
margita@telia.com 070 – 520 64 54